

# **SREČANJA ZA ODRASLE OB KNJIGI**

## ***EVHARISTIČNO STRMENJE***

(Cesare Giraudo, Città del Vaticano: LEV 2005)

**Pripravila: mag. s. Magda Burger ND**

## 1. SREČANJE ZA ODRASLE

(Glej Cesare Giraudo: *Evharistično strmenje*, Città del Vaticano: LEV 2005, str. 51–60.)

### Cilji:

1. Spoznati povezavo med liturgičnim in profanim obredom.
2. Spoznati pomen in vidik uvodnega dela v bogoslužju.
3. Doživeti pomen pozdrava in vstopa v prostor in liturgijo.
4. Izraziti iskreno kesanje ter slavo Boga; izraziti vero in spoznanje, kdo je človek in kdo je Bog.

### Metoda dela:

- pogovor,
- osebno delo in delo v paru,
- frontalna metoda.

### Pripomočki:

- računalnik in projektor,
- tabla in kreda oziroma flomastri,
- spletno gradivo *Kateheza odraslih 1* (KO 1),
- vprašalnik in svinčniki,
- *Rimski misal* oziroma mašna prošnja aktualnega tedna.

### Ureditev prostora

Ko odrasli vstopajo v prostor, naj bo ta delno zatemnjen, na steno pa projicirana fotografija zbrane družbe. Razvidno naj bo, da gre za praznovanje (npr. KO 1/1).

**Predviden čas srečanja:** 60–90 minut.

### Potek srečanja

#### Uvodna molitev

Srca se je dotaknil večni smeh  
kipečih juter in otrok ihtenje  
in smrt dreves in klatežev življenje  
in klic Tvoj rožni v dnevih in nočeh.

Pomagaj mi, besed mi svetih daj,  
besed, ki kakor vino se iskrijo,  
ki molijo Te kot pomladni gaj!

Jaz pa bom vedno Tebi pesem pel,  
in kadar moji zvoki dozorijo,  
pri Tvojih bom kolenih obsedel!

(F. Balantič, *Prošnja za besede*)

## Vstopno mesto

Po uvodnem pozdravu in molitvi voditelj predstavi sklop srečanj, na katerih se bodo udeleženci med seboj pogovarjali o pomenu svete maše za skupnost in posameznika. Nekoliko povzame uvodno misel iz knjige.

Če je skupina manjša, voditelj povabi k pogovoru in na tablo piše odgovore, ki se pojavijo ob naslednjih izhodiščih za razmišljanje:

1. *Na kratko navedite, kako se v vaši družini pripravljate na kakšen poseben obisk.*
2. *Česa ob odhodu na ta obisk nikakor ne smete pozabiti?*
3. *V čem vidite povezavo med obiskovanjem in daritvijo svete maše?*

Če je skupina večja, lahko voditelj pripravi vprašalnik, ki postane izhodiščna točka za pogovor.

## Oznanilo

Nedeljsko bogoslužje je nastalo iz praznovanja nedelje. Ko se družina odpravi na praznovanje, se primerno uredi in pripravi darila. Tako predpripravo predvideva tudi nedeljsko bogoslužje. Ko se kristjan pripravlja na obisk svete maše, se uredi, premisli, kaj bo Gospodu daroval in kaj ga bo prosil. Pripravi se torej, da bo pri sveti maši dejavno sodeloval. K temu vse prisotne pri sveti maši posebej spodbudi uvodni del, ki ga sestavljajo: znamenje križa in liturgični pozdrav, molitev kesanja, ki se izraža tudi z molitvijo *Gospod, usmili se*, morebitna *Slava* ter glavna mašna prošnja.

### *Znamenje križa*

Znamenje troedinega Boga. Že v zakristiji se mašnik z znamenjem križa osebno pripravi na obhajanje svete maše. Nato verno ljudstvo povabi, da skupaj začnejo obred z istim znamenjem. Tako vsi prisotni izpovedo pripadnost Bogu, ki se razodeva kot Oče, Sin in Sveti Duh. Ob tem mašnik izrazi veselje in vsem zbranim zaželi mir tako, kot je to naročal Jezus Kristus (Mt 10,12–13).

### *Kesanje*

V molitvi kesanja tako mašnik kot verniki izražajo isto spokornost, kot jo izrazi duhovnik, ko na veliki petek pred obredom izvede *prostratio*. Kot si v profanem svetu umijemo roke in se uredimo za srečanje z ljudmi, tako želimo čisti stopiti tudi pred Gospoda. Zavedamo se, da je On edini, ki odpušča (Lk 5,21–24), ne obtožuje, temveč resnično očiščuje (Jn 8,1–11).

### *Slava*

Ta molitev v začetku ni bila pojmovana kot molitev skupnosti. Danes je to molitev, ki označuje vsako praznično sveto mašo. Z njo verniki izrazijo veselje, dajejo čast, se zahvaljujejo in povečujejo resnično svetega in edinega Boga, ki se razodeva kot Oče, Sin in Sveti Duh.

### *Glavna mašna prošnja*

To je dejansko prvi del mašne daritve, v katerem je izražen mašni namen.<sup>1</sup>

## Zaključek

---

<sup>1</sup> Voditelj si pri tem lahko pomaga z mašno prošnjo časa, v katerem poteka srečanje. Skupaj z udeleženci jo lahko analizira.

Voditelj udeležence povabi k morebitnim vprašanjem, povezanimi z obravnavano tematiko. Nato kratko povzame vsebino srečanja. Skupaj z udeleženci oblikuje molitev slavljenja ali kesanja. Ob zaključku povabi k zavestni pripravi na sveto mašo in napove datum naslednjega srečanja.

## **Priloga**

### **Vprašanja za (voditeljevo) refleksijo:**

1. Kakšna so bila moja pričakovanja pred srečanjem?
2. Kaj mi je uspelo?
3. Kje vidim pomanjkljivosti?
4. Na kaj moram biti pozoren ob pripravi naslednjega srečanja za to skupino?
5. Na kaj moram biti pozoren ob pripravi naslednjega srečanja z obravnavano vsebino?

## 2. SREČANJE ZA ODRASLE

(Glej Cesare Giraudo: *Evharistično strmenje*, Città del Vaticano: LEV 2005, str. )

### Cilji:

1. Spoznati prvega izmed glavnih delov mašne daritve – besedno bogoslužje.
2. Spoznati, kaj pomeni dialoška razsežnost besednega bogoslužja.
3. Slišati Božje sporočilo in vabilo k dejavnemu sodelovanju pri besednem bogoslužju.
4. Sprejeti vabilo za sodelovanje pri besednem bogoslužju.
5. Sprejeti osebno odločitev za dejavno sodelovanje pri besednem bogoslužju.

### Svetopisemska odlomka:

- Neh 7,72b–8,12,
- Lk 4,16–22.

### Metoda dela:

- osebno delo,
- pogovor v manjših skupinah,
- frontalna metoda.

### Pripomočki:

- listi z natisnjeno molitvijo,
- listi z vprašanji in svinčniki,
- računalnik in projektor,
- spletno gradivo *Kateheza odraslih 1* (KO 1),
- pripomočki za ureditev prostora,
- *Sveto pismo*.

### Ureditev prostora

Če je mogoče, naj voditelj srečanja na sredino prostora (lahko na blago pastelnih barv) postavi škatlo, podobno pisemskemu nabiralniku, nekaj napisanih in opremljenih pisemskih ovojn (različnih velikosti), knjigo, *Rimski misal*. Okrog škatle naj položi liste z molitvijo. Sedeže naj razvrsti v polkrog, saj je predvidena ppt-predstavitvev (KO 1/2).

**Predviden čas srečanja:** 60–90 minut.

### Potek srečanja

#### Uvodna molitev

Slavimo te in se ti zahvaljujemo, veličastni Gospod Jezus Kristus, ki si navzoč med nami in v nas.

V nas slaviš Očeta z glasom Duha, ki si nam ga dal.

Gospod, naj se ta glas Duha povzdigne v nas, ko bomo prisluhnili besedam Svetega pisma, kot je primerno in se spodobi, ustrezno vsebini besedila in skladno s tem, kar se nam razodeva.

Pripravi nas, da bomo mogli spoznati, kako lahko odgovorimo na nauk in zgled, ki bo postavljen pred nas.

Saj si ti Bog, ki živi in kraljuje vekomaj. Amen.

## **Vstopno mesto**

Voditelj pozdravi prisotne in jih povabi, da vsak vzame enega izmed listov z molitvijo. Skupaj jo zmoliijo. Nato vodi pogovor o branju: kaj in kako berejo. Če je skupina manjša, se lahko spominjajo tudi, kako so se učili brati. Namesto vodenega pogovora voditelj lahko pripravi list z vprašanji, na katera udeleženci odgovarjajo med čakanjem na začetek srečanja. O odgovorih se nato pogovorijo v manjših skupinah, ki pripravijo povzetek za poročanje celotni skupini.

## **Oznanilo**

Poudarki oznanila: *branje, poslušanje, razlaga in odgovarjanje.*

### *Branje Božje besede*

Zakaj beremo Božjo besedo?

a) Zaradi tradicije. Nekdaj je bilo le malo ljudi, ki jim je bila knjiga domača in črka poznana. Na drugi strani pa nam prav starozavezno besedilo Neh 7,72b–8,12 prikazuje pomen branja za vse občestvo. Tako namreč vsi prisotni na istem mestu in ob istem času slišijo isto oznanilo.

b) Jezus v Lk 4,16–22 sam nastopi v vlogi bralca. Sporočilo tega odlomka nam pove, da se Jezus poistoveti z Božjo besedo. Torej je on sam tisti, ki je oznanjan. Hkrati pa odlomek poudarja človek odnos in spoštovanje do Božje besede.

### *Oznanjevanje Božje besede*

Napisana beseda je dokument, oznanjena beseda pa v nekem kulturnem okolju postane beseda odnosa, živa beseda, saj v trenutku oznanjevanja pride po posredovanju bralca iz Božjih ust, da bi dosegla ušesa in srca poslušalcev. Zato imajo ti pravico, da jim je beseda sporočena jasno in glasno; da je prebrana na razumljiv in prijeten način.

*Pridiga* je dopolnitev oznanjene besede.

### *Prošnje za vse potrebe*

Gre za molitveni odgovor na slišano Božjo besedo. Prošnje so vedno naslovljene na Boga Očeta. Pri vsaki sveti maši prosimo: za potrebe celotne Cerkve, za voditelje držav in svetovni red, za vse v stiski, za lokalno cerkveno skupnost. Dodamo lahko tudi prošnje za posebej določene namene, kot je na primer prošnja za rajne, za katere se daruje sveta maša. S prošnjami za vse potrebe se pri sveti maši zaključi besedni del bogoslužja.

## **Zaključek**

Voditelj udeležence povabi k morebitnim vprašanjem, povezanimi z obravnavano tematiko. Nato kratko povzame vsebino srečanja. Udeležence vpraša, ali je kdo izmed njih v župniji pripravljen sodelovati kot bralec Božje besede ali prošenj. Ob zaključku povabi k oblikovanju spontane zaključne molitve v obliki prošenj ali zahval. Zahvali se za udeležbo in napove datum naslednjega srečanja.

## **Priloga**

### **Vprašanja za udeležence ob začetku srečanja:**

1. Kako se spominjam časa, ko sem se učil/a brati in pisati? Ali mi je bilo prijetno, težko, v veselje, v breme?
2. Zakaj je branje v cerkvi pomembno?
3. Na kaj moramo biti pozorni pri branju Božje besede v cerkvi? Kaj bi lahko priporočil župniku ali bralcu?
4. Kje vidim vzporednice med branjem v cerkvi in izven nje?

### **Vprašanja za (voditeljevo) refleksijo:**

1. Kakšna so bila moja pričakovanja pred srečanjem?
2. Kaj mi je uspelo?
3. Kje vidim pomanjkljivosti?
4. Na kaj moram biti pozoren ob pripravi naslednjega srečanja za to skupino?
5. Na kaj moram biti pozoren ob pripravi naslednjega srečanja z obravnavano vsebino?

### 3. SREČANJE ZA ODRASLE

(Glej Cesare Giraudo: *Evharistično strmenje*, Città del Vaticano: LEV 2005, str. )

#### Cilji:

1. Spoznati drugega izmed glavnih delov mašne daritve – evharistično bogoslužje.
2. Spoznati, kaj pomeni teološko-evharistična razsežnost bogoslužja.
3. Sodarovati evharistično daritev.
4. Izraziti sodarovanje v osebni razsežnosti bogoslužja.
5. Sprejeti osebno odločitev za dejavno sodelovanje pri bogoslužju.

#### Svetopisemski odlomki:

- Iz 6,3,
- Ezk 3,12,
- poročila o postavitvi evharistične daritve pri sinoptikih: Mt 26,26–30; Mr 14,22–26; Lk 22,14–20; 1 Kor 11,23–25.

#### Metoda dela:

- osebno delo,
- uvodni korak s pomočjo »nevihte možganov«,
- frontalna metoda.

#### Pripomočki:

- listi z natisnjeno molitvijo,
- listi formata A 3, na katerih so izpisane besede: **Dobrota**, **Altruizem**, **Radodarnost**,
- flomastri,
- računalnik in projektor,
- spletno gradivo *Kateheza odraslih 1* (KO 1),
- pripomočki za ureditev prostora,
- *Sveto pismo*.

#### Ureditev prostora

Če je mogoče, naj voditelj srečanja na sredino prostora (lahko na blago pastelnih barv) postavi misal, kelih, posodo s hostijami, korporal ali purifikatorij ... Okrog naj razporedi liste z molitvijo. Sedeže naj razvrsti v polkrog, saj je predvidena ppt-predstavitev (KO 1/3).

**Predviden čas srečanja:** 60–90 minut.

### Potek srečanja

#### Uvodna molitev

Gospod Jezus, naj ob mizi tvoje Besede  
in tvojega Kruha postajamo novi ljudje gorečega srca.  
Plamen tvoje ljubezni naj bo luč na poti sveta,  
ki ga ti prenavljaš s svojim vstajenjem.

(*Cerkveni molitvenik*, Ljubljana: Družina, 2007, 224)

## **Vstopno mesto**

Voditelj pozdravi prisotne in jih povabi, da vsak vzame enega izmed listov z molitvijo. Skupaj jo zmolijo. Nato postopoma pokaže zapisane besede **Dobrota**, **Altruizem**, **Radodarnost**. Udeleženci napišejo oziroma povejo asociacije, ki jih imajo ob vsaki izmed predstavljenih besed. Če jih govorijo, naj jih voditelj sproti zapisuje na plakat. Nato povabi k glasnemu razmišljanju, kako lahko besedo DAR povežemo s sveto mašo.

## **Oznanilo**

Poudarka oznanila: *evharistični del svete maše in njegova teološka razsežnost*.

### *Evharistična molitev*

Pomembna sta dva poudarka: delovanje milosti in molitev v ožjem smislu. Prvi poudarja, da občestvo slavi Boga Očeta in izpoveduje vero vanj na podlagi izkušnje oziroma dogodkov iz zgodovine odrešenja. Drugi pa izpostavlja skupnost, ki vpije in prosi Očeta, da bi jo preobrazil iz »telesa Cerkev« v »zakramentalno telo«.

Nato voditelj povzame najpomembnejše vidike evharističnega dela svete maše:

### *Uvodni dialog in razpoložljivost src*

Z uvodnim dialogom voditelj povabi udeležence k zbranosti, ti pa ga z odgovorom spomnijo, da je tudi on eden izmed njih. Hkrati izpovejo vero, da bo Duh deloval vedno bolj.

### *Zahvaljevanje in slavljenje*

Molitev izpostavi resnico o tem, kdo je Bog in kdo smo ljudje.

### *Hvalospev Svet, svet, svet ...*

V hvalospevu se združita nebeška in zemeljska skupnost v enem samem slavospevu.

### *Epikleza*

Klicanje k Svetemu Duhu, da bi spremenil kruh in vino v telo in kri našega Gospoda Jezusa Kristusa.

### *Doksologija*

Molitev, ki je oblikovana v sedanjosti, a ima eshatološko razsežnost.

### *Obhajilo*

Vir in višek naše preobrazbe v eno Kristusovo telo, ki je Cerkev.

## **Zaključek**

Voditelj udeležence povabi k morebitnim vprašanjem, povezanimi z obravnavano tematiko. Nato kratko povzame vsebino srečanja. Če je glede na strukturo skupine primerno in za župnijo aktualno, vpraša, ali je kdo izmed udeležencev pripravljen sodelovati kot izredni delavec obhajila, kot odrasel ministrant pri večjih slovesnostih v župniji ali morda kot zunanji sodelavec liturgične komisije župnijskega pastoralnega sveta. Ob zaključku se voditelj zahvali za udeležbo in napove datum naslednjega srečanja.

## **Priloga**

### **Vprašanja za (voditeljevo) refleksijo:**

1. Kakšna so bila moja pričakovanja pred srečanjem?
2. Kaj mi je uspelo?
3. Kje vidim pomanjkljivosti?
4. Na kaj moram biti pozoren ob pripravi naslednjega srečanja za to skupino?
5. Na kaj moram biti pozoren ob pripravi naslednjega srečanja z obravnavano vsebino?

## 4. SREČANJE ZA ODRASLE

(Glej Cesare Giraudo: *Evharistično strmenje*, Città del Vaticano: LEV 2005, str. )

### Cilji:

1. Spoznati pomen blagoslova.
2. Spoznati, da je bogoslužje tesno povezano z življenjem.
3. Doživeti sebe kot posredovalca Božjega.
4. Sprejeti osebno odločitev za »biti v blagoslov«.
5. Udejanjiti sveto mašo v življenju.

### Svetopisemski odlomki:

- 1 Mz 12,1–3,
- Mr 10,13–16,
- Lk 24,50–53,
- 1 Pt 3,8–22.

### Metoda dela:

- dialog,
- delo v skupinah,
- frontalna metoda.

### Pripomočki:

- listi z natisnjeno molitvijo,
- računalnik in projektor,
- spletno gradivo *Kateheza odraslih 1* (KO 1),
- pripomočki za ureditev prostora,
- *Sveto pismo*,
- obrednik *Blagoslovi* za blagoslovitev vode,
- vprašalnik in pisala za zaključno refleksijo.

### Ureditev prostora

Če je mogoče, naj voditelj srečanja na sredino prostora namesti prt, križ in posodo z vodo (lahko tudi rastočo rožo). Okrog naj položi liste z molitvijo. Sedeže naj razvrsti v polkrog, saj je predvidena ppt-predstavitvev (KO 1/4).

**Predviden čas srečanja:** 60–90 minut.

## Potek srečanja

### Uvodna molitev

Naj te usliši GOSPOD na dan stiske, ime Jakobovega Boga naj te varuje.

Naj ti pošlje pomoč iz svetišča, s Siona naj te podpira.

Naj se spominja vseh tvojih jedilnih daritev, tvojo žgalno daritev naj naredi slastno.

Naj ti daje po tvojem srcu in ves tvoj načrt naj izpolni.

Radovati se hočemo v tvoji zmagi in v imenu našega Boga razobesiti zastave;

naj izpolni GOSPOD vse tvoje prošnje.

Zdaj vem, da GOSPOD pomaga svojemu maziljencu do zmage;

iz svojih svetih nebes mu odgovarja z zmagovito močjo svoje desnice.

(Ps 20,2–7)

## **Vstopno mesto**

Voditelj udeležence povabi k pogovoru o preteklih srečanjih. Nato pogovor usmeri v simbole, razpostavljene na sredini prostora oziroma na mizici. Udeležence povabi k sodelovanju pri blagoslovitvi vode, ki jo ob koncu srečanja uporabijo za medsebojni pozdrav. Kdor želi, jo lahko odnese tudi domov.

## **Oznanilo**

Poudarki oznanila: *blagoslov, pozdrav, posameznikovo poslanstvo.*

*Blagoslov*, ki ga duhovnik podeli ob koncu svete maše, potrdi »svetost« opravila, spodbuja moč vernikov in zagotavlja osebno Božje varstvo. Blagoslov in blagoslovljena voda, s katero se verniki pokropijo ob vходу in izhodu iz cerkve, sta znamenje, opomin in pomoč, da v vsakdanjem življenju ostanemo zvesti Svetemu Duhu, ki smo ga prejeli pri svetem krstu in sveti birmi.

*Pozdrav »Pojdite v miru« in odgovor »Bogu hvala«*

Vernike spominjata, da je zaključek svete maše v osnovi njen začetek. V smislu Abrahamove izvolitve in Božjega naročila »Bodi v blagoslov« so tako duhovnik, predsedujoči župnijskemu občestvu pri evharistiji, kot verniki deležni tega poslanstva. Ob besedah »Pojdite v miru« slišimo vabilo, spodbudo in naročilo: »Pojdite in uresničite poslanstvo, v katerega ste poklicani.«

*Poslanstvo vsakega človeka* je, da se po sveti maši »spominja, kar je obhajal, ter živi, kar veruje«. Trudi se za redno in tesno povezanost z Gospodom v vsakdanji molitvi in z dobrimi željami za druge, ki jih blagoslavlja v molitvi.

## **Zaključek**

Voditelj udeležence povabi k morebitnim vprašanjem, povezanimi z obravnavano tematiko. Če je primerno (zelo priporočljivo), lahko pred zaključkom udeležence povabi k refleksiji vseh srečanj. Služila mu bo kot dobrodošla pomoč pri načrtovanju nadaljnjega dela.

Voditelj nato kratko povzame vsebino srečanja ter udeležence povabi, da vernost izražajo tudi doma: blagoslavljanje sozакonca, otrok, dela ... Poudari, da smo v duhu krstnega duhovništva vsi poklicani, da smo v blagoslov in da blagoslavljam. Ob zaključku srečanja udeležence lahko povabi tudi k izražanju spontanah zahval ali pa skupaj ponovno zmolijo uvodni psalm s prošnjo za medsebojno blagoslavljanje.

## **Priloga**

### **Vprašanja za refleksijo srečanj v skupini:**

1. Koliko srečanj sem se letos udeležil?
2. S kakšnimi željami in pričakovanji sem prihajal na srečanja?
3. Kako so mi srečanja pomagala h kvalitetnejšemu vsakdanjemu življenju?
4. Na katera vprašanja mi srečanja niso odgovorila ali pa odgovor ni bil zadosten?
5. Kaj si želim za prihodnost?

### **Vprašanja za (voditeljevo) refleksijo:**

1. Kakšna so bila moja pričakovanja pred srečanjem?
2. Kaj mi je uspelo?
3. Kje vidim pomanjkljivosti?
4. Na kaj moram biti pozoren ob pripravi naslednjega srečanja za to skupino?
5. Na kaj moram biti pozoren ob pripravi naslednjega srečanja z obravnavano vsebino?
6. Kako lahko pri nadaljnjem načrtovanju upoštevam misli in želje udeležencev, ki so jih izrazili v zaključni refleksiji?